

CHANTAL VAN MIERLO

Verborgen verleden

Kuipers en De Bont 1

'VOLT

AMSTERDAM · ANTWERPEN

1.

Met verende passen rent Vincent Kuipers over het bospad. Gouden strepen licht vallen gefilterd door de bladeren voor zijn voeten. In het bos heerst stilte. Hij is een rondje gaan hardlopen in het Amsterdamse Bos, zoals hij elke woensdagavond doet. Er zijn geen andere mensen op het pad te zien en juist daarom valt de scooter die langzaam dichterbij komt hem direct in het oog. Twee jongens, in het zwart gekleed. Komen ze voor hem? De scooter komt steeds dichterbij. Zijn adem giert door zijn keel.

Zijn instinct zegt hem dat hij langzamer moet lopen om tijd te winnen, of nog liever omdraaien en wegrennen. Maar waarheen? De bosjes lijken de enige uitweg, maar bieden die voldoende beschutting? De jongens zijn nog maar een meter of dertig van hem vandaan.

Vincent heeft maar een paar seconden om een beslissing te nemen. Op dit pad blijven is uitgesloten. Met een sprong opzij duikt hij het dichte struikgewas in. Zijn enige kans. Zo snel als hij kan worstelt hij zich door de bosjes. De stof van zijn hardloopshirt scheurt, maar dat maakt niet uit. Hij moet door. Ze zijn voor hem gekomen. Want wat willen twee jonge gastjes op een scooter anders in dit deel van het Amsterdamse Bos, waar normaal alleen hardlopers en gezinnen zijn? Picknicken? Onwaarschijnlijk.

Gevloek klinkt vlak achter hem. Ze hebben het pad verlaten

en zijn achter hem aan gereden. Dat neemt het laatste restje twijfel weg. Het was een stomme fout om iedere woensdag hetzelfde rondje te lopen, beseft hij nu, want het is simpel om een patroon in iemands bezigheden te ontdekken en hem vervolgens op te wachten.

De struiken worden minder dicht en hij weet niet waar hij heen moet. Richting Buitenveldert rennen is geen optie, daar is geen beschutting meer. Hij moet ze zien af te schudden. Er klinkt een schot. Hij bukt. Ze hebben een pistool. En ze schieten echt op hem. Nog een harde knal, zo dichtbij.

‘Heb je hem?’ roept een van de jongens.

‘Nee. Ga door die struiken,’ beveelt een andere stem.

‘Dat gaat nooit lukken!’

‘Doe het nou gewoon,’ blaft de jongen.

De motor van de scooter ronkt luid en slaat dan af. Meer gevloek. Vincents hoofd begint te bonken. Komt hij zo aan zijn einde, als een opgejaagd stuk wild? Gekraak van brekende takken achter hem. Ze komen te voet achter hem aan de bosjes in. Hij rent verder en komt uit op een drassig ruiterspad. Hij steekt over naar een nieuwe groenstrook. De sportvelden liggen pal naast hem, daar moet hij niet heen, veel te open. Weer een knal achter hem. Doorlopen! Er zwiept een tak in zijn gezicht, daarop volgt een felle, brandende pijn op zijn wang. Hij voelt bloed over zijn gezicht lopen.

Als hij de bosjes uit komt ziet hij verderop de stallen van een manege. Daar moet hij heen. Het is zijn beste kans, de stallen zijn de enige plek waar hij zich goed kan verschuilen. Maar om er te komen moet hij wel een heel stuk over open terrein. Hij begint te rennen. Er is een brug over een brede sloot en daarna nog pakweg honderd meter. Maar dat haalt hij niet. Hij hoort de stemmen van de jongens achter zich. Hij kan het niet riskeren om naar de stallen te lopen. Hij kijkt achterom. Hij ziet ze nog niet. De oevers van de sloot zijn dichtbegroeid. Zonder na te denken daalt hij naast de brug af,

de sloot in. Het gras is glad en hij glijdt uit, het koude water dringt zijn schoenen binnen. Snel verstopt hij zich onder de brug. Zouden ze zijn spoor kwijt zijn?

Plots hoort hij het grind van het pad knarsen, gevolgd door zware voetstappen op de brug. Met ingehouden adem kijkt hij omhoog, gruis valt op zijn gezicht en in zijn ogen. Door de kleine spleten tussen de planken op de brug ziet hij een van de jongens. Waarom zijn ze niet doorgelopen naar de manege? Iets verderop ziet hij nu de tweede gestalte langs de oever lopen. Zo stil mogelijk verstopt hij zich nog iets verder tegen de slootkant aan, pal onder de brug. Als ze hem ontdekken, kan hij geen kant meer op. Pure doodsangst verspreidt zich door zijn aderen.

Hij hoort gemompel, maar kan niet verstaan wat ze zeggen. Voetstappen boven hem. En dan, van het ene op het andere moment, zijn ze weg. Hij blijft nog een hele tijd liggen, met zijn wang in de modder gedrukt, niet in staat zich te bewegen.

Ze kwamen voor hem, dat staat vast. En ze willen hem dood hebben.

3 november 1963

Met grote ogen keek het jongetje op naar de man die zijn knuistje omklemdde. De jongen trok zo hard als hij kon, maar de man liet hem niet los.

'Nee, ik wil niet!' riep de jongen en hij stampde op de grond om zijn woorden kracht bij te zetten. Hij wilde terug naar mama. De man vloekte en zei dat hij mee moest komen, maar de jongen liet zich op de grond vallen en begon zo hard te schreeuwen dat zijn gezicht er rood van aanliep. De man siste hem boze woorden toe, maar de jongen gaf niet op. Overmand door paniek probeerde hij weg te komen van de man. Mama. Hij wilde mama.

In een snelle beweging pakte de man hem op en klemde hem onder zijn arm. Met grote passen liep hij naar de achterdeur van de boerderij en klopte op de deur. De jongen spartelde en sloeg, hij probeerde de arm weg te schuiven zodat hij beter kon ademen, maar hij was niet sterk genoeg.

De deur ging open en werd toen ze binnen stonden meteen weer achter hen dichtgeslagen. Het was donker. Toen ging er nog een deur open en werd het weer licht. Het stonk naar sigaren en eten. Met kracht werd hij op een houten stoel neergezet, zo hard dat zijn billen er pijn van deden. Hij keek naar de smoezelige keukenkastjes en de kleine witte tegeltjes tegen de wand. Tegenover hem zat een man in een blauwe overall. De jongen trok zijn neus op, hij werd een beetje misselijk van de sigarenwalm.

‘Ik heb er nog eens goed over nagedacht,’ begon de boer. ‘Mijn vrouw is te zwak. We willen hem hier niet.’ Hij had een diepe rimpel tussen zijn wenkbrauwen en miste een voortand.

‘Dit hadden we toch al besproken?’ zei de man, die naast de jongen was gaan zitten en een hand op zijn schouder liet rusten. ‘Er staat iets tegenover.’ Hij schoof een envelop over de tafel naar de boer toe. De jongen keek toe hoe de boer de envelop openmaakte. Hij had vieze vingers met zwart omrande nagels. Toen klonk er een kort lachje. Spottend.

‘Neem hem maar weer mee naar huis, hier kom ik niet ver mee,’ zei de boer.

De jongen staaarde naar zijn eigen handen. Die waren roze en zacht. Net als die van mama. Hij stelde zich voor dat de deur zou openvliegen en mama binnen zou komen. Ze zou haar armen om hem heen slaan, hem lieve woordjes toefluisteren en hem snel mee naar huis nemen. Hij kreeg buikpijn als hij aan haar dacht. Waarom kwam ze niet? Waarom had de man hem mee mogen nemen?

‘Ik wil naar mama,’ zei hij, en zijn lip begon te trillen.

‘Mama kan niet meer voor jou zorgen,’ zei de man naast hem. ‘Ze heeft nu een nieuwe baby. Ze kan jou er niet bij hebben.’

‘Dat is niet wáár,’ schreeuwde de jongen en hij begon te huilen. Van de pijn in zijn buik en in zijn keel. En omdat hij terug naar mama wilde.

De man haalde uit en gaf de jongen een klap. Verstomd staarde hij voor zich uit, zijn hoofd bonkte en zijn wang begon te branden. Toen keek hij op naar de boer, die nog steeds met de envelop in zijn handen zat.

‘Dit is hooguit genoeg voor een jaar of twee,’ zei de boer alsof hij niet eens had gemerkt wat zich zojuist voor zijn neus had afgespeeld.

‘Onzin,’ zei de man. ‘Genoeg voor drie of vier jaar, en daarna kan hij werken voor zijn onderhoud.’

De boer inspecteerde de jongen. ‘Hij ziet er niet zo sterk uit, ik

zie hem het zware werk op de boerderij nog niet doen.' De boer schudde zijn hoofd. 'Nee, ik begin er niet aan.'

De man haalde zuchtend een klein boekje uit de zak van zijn jasje en begon erin te schrijven. Onder aan de pagina maakte hij een sierlijke krabbel en scheurde het blad eruit. De boer keek ernaar alsof het een stuk slagroomtaart was. Met gretige handen wilde hij het blaadje pakken, maar de man trok het terug.

'Als hierover ooit iets naar buiten komt, dan weet ik je te vinden.'

De boer knikte, zijn blik op het blaadje gericht.

'Ik meen het. Ik maak je kapot.'

Toen stond de man op. De jongen schoof van de stoel af. Ze gingen naar huis. Eindelijk. De man verdween naar de gang. Op een draffe liep de jongen om de tafel heen, de man achterna. Een sterke hand sloot zich om zijn bovenarm en trok hem ruw naar achteren.

'Ik wil mee,' zei de jongen en hij probeerde zich los te rukken, maar de boer kneep zo hard in zijn arm dat hij het uitgilde van de pijn.

De deur viel met een klap dicht.

'Ik wil mijn mama,' zei hij nog een keer.

De boer trok hem mee. 'Kom mee, ik breng je naar je mama.'

Het begon te kriebelen in zijn buik. Hij sprong op en liep naar de deur waardoor de man was verdwenen. Maar de boer pakte hem weer bij zijn arm en trok hem mee naar de trap. Eenmaal boven duwde de boer hem voor zich uit een slaapkamer in. Het rook er muff, de gordijnen waren halfopen.

'Jo,' zei de boer zachtjes. 'Jo, kijk eens wat ik hier heb.'

Er ging een schok door de jongen heen toen de bult in het bed plotseling in beweging kwam. Hij werd naar de rand van het bed geduwd, daar lag een vrouw. Vettige slierten haar hingen voor haar gezicht, haar lippen waren heel bleek en gebarsten. Was ze ziek?

'Het komt nu allemaal goed, Jo. Ik heb een kindje voor je.'

De ogen gingen open en de jongen deinsde terug, hij botste tegen de benen van de boer aan.

‘Mijn kindje...’ jammerde de vrouw. ‘Mijn kindje is dood.’

‘Nee, Jo, kijk nou even, ik heb een nieuw kindje voor je.’

De vrouw draaide zich om. De jongen zag alleen nog maar die vieze haren boven de dekens uit komen.

‘Ga weg,’ schreeuwde ze van onder de dekens. ‘Ga weg!’

2.

Vincent Kuipers zakt verslagen terug in zijn stoel. Al zo lang hij zich kan herinneren is Herman Willemse hoofdredacteur van de krant. Vincent mag hem graag, mede door zijn objectieve en kritische handelwijze. Nu zit Willemse tegenover hem en dreigt te buigen voor een criminele dreiging. Onbegrijpelijk.

Vincent zoekt oogcontact met zijn baas, maar die staart uit het raam van het kantoor.

‘Ermee stoppen? Dat meen je toch niet serieus?’ zegt Vincent. ‘Dat kan niet.’

Pas nu kijkt Willemse hem recht aan. ‘Ik ben bang van wel,’ zegt hij. ‘Deze krant zal voorlopig geen artikelen rondom de zaak-Avanti publiceren.’

Avanti. Al vijf jaar zit Vincent erbovenop. Maandenlang heeft hij aan zijn nieuwste artikel gewerkt. Het gaat om een zaak van enorme omvang: een gestolen partij drugs en de oorlog in de onderwereld die daarop volgde. Vincent weet precies wie er achter welke liquidatie zit. Hij weet verdorie meer dan de politie. Tientallen gesprekken heeft hij met informanten gevoerd, elk spoor heeft hij gevolgd, tot hij alle puzzelstukjes verzameld had. De achtervolging in het Amsterdamse Bos is hem niet in de koude kleren gaan zitten. Maar hij kan toch niet stoppen met zijn werk?

‘Het is van maatschappelijk belang om erover te schrijven,’ probeert Vincent.

‘Het is sensationeel, dat zeker.’

Vincent schudt zijn hoofd. ‘Sensatie? Denk je dat ik het daarom doe?’

‘Waarom anders? Lig jij werkelijk wakker van een paar criminelen die elkaar door het hoofd schieten?’ vraagt Willemse droogjes.

‘Pardon? Er zijn vergismoorden gepleegd. Onschuldige mensen die op het verkeerde tijdstip op de verkeerde plek waren zijn doodgeschoten. Jonge, onvoorspelbare gastjes krijgen kalasjnikovs in hun handen gedrukt en worden de straat op gestuurd, ze zijn volstrekt onberekenbaar. Het kan iedereen treffen. Mensen hebben het recht te weten wat er speelt.’

‘Maar ben je ook bereid daar je leven voor op te offeren?’ vraagt Willemse.

‘Wat is het alternatief? Me de mond laten snoeren?’ zegt Vincent. ‘Dat nooit.’

‘De volgende keer is er geen brug waar jij je onder kunt verstoppen.’

‘Ik laat me niet afschrikken. En dat zou jij ook niet moeten doen. In naam van de persvrijheid. Dat is ons grootste goed. Je zou jezelf eens moeten horen – je doet het in je broek vanwege wat geschreeuw van een paar recalcitrante mannetjes. Je bent de baas van deze krant, man! Je hebt een verantwoordelijkheid. Daar zou je eens over na moeten denken.’ Het maakt hem ziedend dat deze man, die hij altijd zo respecteerde, hem nu niet bijvalt. Zijn er dan geen mogelijkheden om hem te beveiligen? Alles waar hij in de afgelopen jaren aan heeft gewerkt laten vallen is geen optie. Het is zijn werk als journalist om de onderste steen boven te halen. Wat telt er nog als zelfs de waarheid niet belangrijk genoeg is om voor te knokken?

‘Mijn besluit staat vast,’ zegt Willemse dan. ‘Wat jij publi-

ceert op je website of zegt in die podcast van je, dat moet je zelf weten. Maar de bedreigingen zijn niet alleen aan jou persoonlijk gericht, maar ook aan de krant. Er zijn briefjes gevonden waarin wordt bedreigd het gebouw op te blazen. Ik ben niet bereid de veiligheid van mijn mensen op het spel te zetten.'

'Ik geef dit onderzoek niet op,' antwoordt Vincent.

Willemse knikt. 'Dan rest mij geen andere keus dan je op non-actief te stellen.'